

Choleros protrūkis (pavyzdys Nr. 1)

- Vienoje iš A šalies centrinėje dalyje esančių kaimo vietovių (gyv. sk. 180 000) kilo choleros protrūkis. Pirmieji atvejai laboratoriškai patvirtinti prieš 2 savaites. Vien tik per pašukutines 3 dienas buvo registruota 220 naujų įtariamų choleros atvejų. Šiuo metu 45 laboratoriškai patvirtinti (išskirtas sukėlėjas *Vibrio cholerae* serogrupė O1 biotipas El-Tor jautrus doksiciklinui), sunkios klinikinės eigos atvejai yra gydomi atskirtame (izoliuotame) rajoninės ligoninės skyriuje. Viso registruoti 4 mirties atvejai. Visi susirgę asmenys (atvejai) gyvena šioje kaimo vietovėje, kurioje yra blogos higieninės - sanitarinės sąlygos. Didelį sukėlėjo išplitimą ir aplinkos užterštumą minėtoje kaimo vietovėje lėmė pastaruoju metu vyraujantys gausūs lietūs, dėl kurių įvairios žmonių veiklos ir buitinės atliekos pateko į esamus vandens šaltinius.
- Teritorijos visuomenės sveikatos priežiūros specialistai rekomendavo chloruoti vandenį bei gerinti sanitarinių įrenginių būklę, higienines – sanitarines sąlygas.
- Šioje teritorijoje cholera yra pasikartojanti visuomenės sveikatos problema (ypatingai esant lietingajam sezonui), kartais sąlygojanti didesnę nei 2% mirštamumą.

I. Ar sunkus įvykio poveikis visuomenės sveikatai?

TAIP

Aplinkybės nurodančios, kad įvykio poveikis visuomenės sveikatai yra sunkus:

- blogos sanitarinės – higieninės sąlygos ir nepakankami sanitariniai – higieniniai pajėgumai
- galimas uždelstas reagavimas dėl to, kad įvykis atsirado nuošalioje kaimo vietovėje
- labai patogeniškas sukėlėjas, todėl galimas didelis susirgusiųjų, toje vietovėje, skaičius
- gali būti reikalinga užsienio papildoma pagalba įvykiui kontroliuoti (valdyti)

II. Ar įvykis neįprastas ar netikėtas?

NE

Aplinkybės, nurodančios, kad įvykis nėra neįprastas ar netikėtas:

- yra žinomi: sukėlėjas, laikas, infekcijos šaltinis, perdavimo būdas
- mirštamumas (2%) yra didelis, tačiau yra įprastas sezoniniams choleros protrūkiams šioje vietovėje
- sezoniniai potvyniai ir blogos sanitarinės – higieninės sąlygos, sudaro palankias aplinkybes per vandenį plintančių užkrečiamųjų ligų (pvz. choleros) plitimui

III. Ar yra didelė plitimo tarptautiniu mastu rizika?

NE

Aplinkybės nurodančios, kad įvykio išplitimas tarptautiniu mastu nėra tikėtinas:

- kitose teritorijose atvejai neregistruoti
- sąlygoje nėra minima apie atvejų tarptautines keliones ar sąlytį su tarptautiniais maršrutais vykstančiais keliautojais ar kitais dažnai keliaujančiais asmenimis
- nėra tikėtina, kad sukėlėjas paveiks tarptautinius vandenį (vandentakius)

IV. Ar yra didelė tarptautinių kelionių ar prekybos apribojimų rizika?

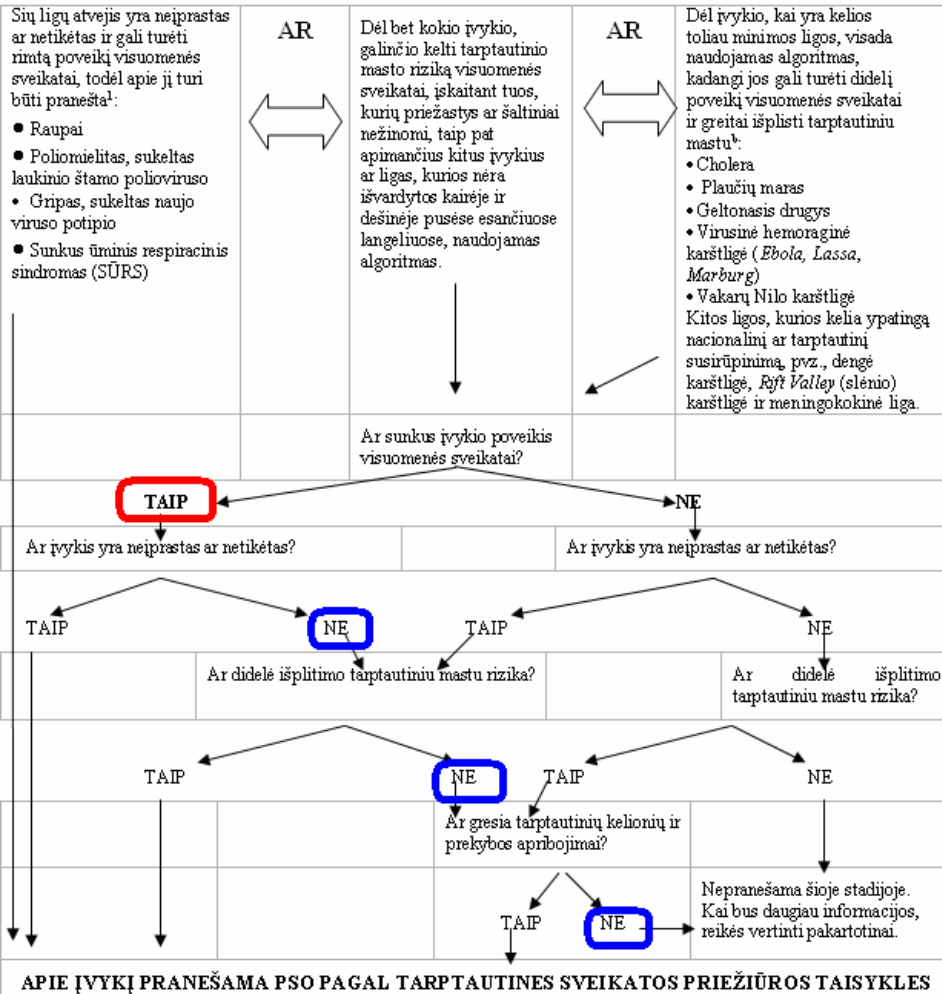
NE

Aplinkybės nurodančios, kad nėra tarptautinių kelionių ar prekybos apribojimų rizikos:

- sąlygoja nebuvo nurodyta:
 - choleros sukėlėju užterštų maisto produktų eksportas
 - intensyvus žmonių keliavimas
 - didelis žiniasklaidos / kitų pareigūnų susidomėjimas šiuo įvykiu

Ar apie šį įvykį turėtų būti pranešta Pasaulio sveikatos organizacijai?

ĮVYKIŲ, GALINČIŲ SUKELTI TARPTAUTINIO MASTO EKSTREMALIAJĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI SITUACIJĄ, VERTINIMO ALGORITMAS

NE

“Išmoktos pamokos”

- Cholera visada reikalinga atlikti vertinimą naudojant sprendimų priėmimo dokumentą
- Sunki pavojinga užkrečiamoji liga (pvz. cholera) ne visada sukels neįprastą įvykį ar riziką išplisti tarptautiniu mastu
- Vienas iš ekstremalių visuomenės sveikatai keliančių tarptautinį susirūpinimą kriterijų yra galimas įvykio plitimas tarptautiniu mastu. Todėl įvykio vertinimas turi būti susietas su aplinkybėmis, tokiomis kaip vieta (pvz. atstumas iki sienos besiribojančios su kitomis šalimis ar oro uostu), laikas, protrūkio išplitimas, sukėlėjo apibūdinimas